

Vláda proti živnostníkům. Nejistoty zůstávají, zato to bude dražší

- CZ24 News | 1. července 2023

ČESKO: Živnostníci si výrazně připlatí a podle odborníků to dopadne zejména na drobné podnikatele. Vládě se nelíbí, že většina OSVČ odvádí jen minimální částku na sociálním pojištění, podle kabinetu Petra Fialy (ODS) nepřispívají podnikatelé férově do důchodového systému. Stát jim tak chce nařídit přispívat více a to i na zdravotním pojištění. Návrh už dříve vzbudil kritiku, podle zástupců podnikatelů může vést k úbytku podnikání a nezohledňuje nevýhodné postavení živnostníků vůči zaměstnancům.

Minimální zálohy na důchodové pojištění podle ministerstva práce platí až 60 % živnostníků. Podle resortu tak podnikatelé v důchodovém věku zjišťují, že budou pobírat velmi nízké penze a jsou pak závislí na dalších dávkách. Ačkoliv zástupci podnikatelů či živnostníci samotní argumentují tím, že je stát nemá „vodit za ručičku“ a daňové zvýhodnění plyne z toho, že čelí větším rizikům než zaměstnanci, vláda, která ve středu schválila konsolidační balíček, trvá na svém původním plánu.

Pokud návrh projde, pro OSVČ to bude znamenat dvě věci. První je navýšení minimálního vyměřovacího základu z 25 % na 40 % průměrné mzdy. „Pro ilustraci: v roce 2023 platí minimální vyměřovací základ pro odvod důchodového pojištění na hlavní činnost 10 081 Kč, tomu odpovídá pojistné 2 944 Kč, s úpravou by to bylo 4 710 Kč,“ popisuje změnu na [webu](#) ministerstvo práce. V prvních třech letech podnikání má však zůstat živnostníkům základ snížený. Náběh pak má být postupný, každoročně o 5 %, 40 % tedy dosáhne v roce 2026. V případě vyměřovacího základu nad minimum se má zvednout z 50 na 55 % zisku už od příštího roku.

Namísto zhruba 35 tisíc ročně by tak OSVČ na minimálním odvodu nově zaplatily přes 56 tisíc korun za rok, což je o 60 procent více. U živnostníka, pro kterého je jeho podnikání vedlejší pracovní činností, se měsíční záloha zvedne ze současných 1178 korun na 1884 korun. Ročně by tak místo zhruba 14 tisíc korun odváděl více než 22,5 tisíce korun. Živnostníkům se mají zvednout také odvody na zdravotní pojištění. Namísto 50 procent základu daně mají nově odvádět 55 procent. Měsíční pojistné by se tak zvedlo ze současných 2722 korun na nových 2994 korun.

Návrh zvýšit živnostníkům odvody vzbudil už před časem živou debatu o tom, zda jsou skutečně výrazně znevýhodnění proti zaměstnancům, což patří k častým argumentům odpůrců navyšování odvodů (více jsme o tom psali například [zde](#)). „OSVČ za své chyby či škody ručí veškerým svým majetkem, naproti tomu zaměstnanec je chráněn zákoníkem práce v podobě maximálně 4,5násobku průměrné měsíční mzdy. OSVČ také nemá další výhody jako zaměstnanec, nikdo mu neproplácí dovolenou, ošetřovné, nemá nárok na stravenky a podobně,“ kritizovala možné navyšování odvodů například Asociace malých a středních podniků.

Zastánci navýšení odvodů živnostníků naopak poukazují na to, že živnostníci i přes nízké důchody čerpají násobek toho, kolik do důchodového systému přispívají, tedy že je de facto „dotuje“ část zaměstnanců. K vládnímu návrhu jsou však kritičtí i někteří experti. Studie institutu IDEA a agentury PAQ Research poukázala na to, že nynější vládní návrh zasáhne zejména nízkopříjmové živnostníky, kteří mají reálně vysoké náklady. Ve [studii](#) pak navrhuje alternativní řešení, která se týkají jiného nastavení parametrů či i předělání stávajících výdajových paušálů.

Sněmovna by se měla tzv. konsolidačním balíčkem začít zabývat na červencové schůzi a ministři nevyklučují, že v případě shody v koalici v něm mohou ještě nastat změny. Vláda chce dokončit

legislativní proces do konce roku, aby balíček mohl začít platit v příštím roce.

Počet podnikatelů v Česku, kteří si samostatnou výdělečnou činností skutečně vydělávají, stoupl loni o 26 000 na 1,104 milionu. V žádném jiném státě Evropské unie nemají podle odborníků živnostníci na ekonomiku země takový vliv jako v Česku. Firmy, které zaměstnávají jednoho až devět lidí, se na celkovém počtu podniků v ČR podílejí více než 95 procenty a jsou největším zaměstnavatelem, vyplývá z veřejných zdrojů. Práci u nich našla více než třetina všech zaměstnanců.

[ZDROJ](#)